

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

บทบาทของครูที่มีต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน

นางพิมพ์พิศา ศรีสมบุญ

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร.อนุรักษ์ ปัญญาวัฒน์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ ลีสุวรรณ	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กรรณิการ์ ภูประเสริฐ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของครูในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ของจังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการป้องกันแก้ไขปัญหาพิช เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา ระหว่างครูที่สอนวิชาที่มีเนื้อหาสิ่งแวดล้อมกับครูที่สอนวิชาที่ไม่มีเนื้อหาสิ่งแวดล้อม และเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทของครูในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 331 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา การกระจายความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์หาความแตกต่างของตัวแปร โดยการใช้ การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกแบบทางเดียว

ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเชียงใหม่ ส่วนใหญ่ ปฏิบัติบทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง และผลการเปรียบเทียบ บทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของครูที่สอนวิชาที่มีเนื้อหาสิ่งแวดล้อมกับครูที่สอน วิชาที่ไม่มีเนื้อหาสิ่งแวดล้อม ไม่มีความแตกต่างกันทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษ

ตัวแปรอิสระที่มีผลทำให้ บทบาทของครูในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ระยะเวลาที่สอน การติดตามข่าวสารเรื่องสิ่งแวดล้อม

สำหรับตัวแปร ด้าน อายุ วิชาที่สอน ระดับการศึกษา ประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม ความคาดหวังในผลตอบแทนและความรู้ความเข้าใจเรื่องสิ่งแวดล้อม ไม่มีผลทำให้บทบาทในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของครูแตกต่างกัน

จากการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า ระยะเวลาที่สอน การติดตามข่าวสารเรื่องสิ่งแวดล้อม มีผลต่อบทบาทของครูในการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของ จังหวัดเชียงใหม่

Independent Study Title	Roles of Teachers in Environmental Management in Secondary Schools, Chiang Mai Province	
Author	Mrs. Pimpisa Srisomboon	
M.A.	Man and Environment Management	
Examining Committee:	Assoc. Prof. Dr. Anurug Punyanuwat	Chairman
	Assoc. Prof. Dr. Chukiat Leesuan	Member
	Asst. Prof. Kannikar Bhuprasert	Member

Abstract

This research aimed at firstly, studying the teachers' roles in school environmental management in Chiang Mai Province, focusing on school environmental management, natural resource conservation, and pollution problem solution and prevention. Secondly, it aimed at comparing such roles between the teachers, who were teaching in the subjects with environmental contents, and those without environmental contents. Thirdly, this research aimed at studying the factors affecting the teachers' roles in school environmental management.

The population of this study included the secondary education school teachers of the Department of Secondary Education within Chiang Mai. A multi-stage random sampling was applied to select the sample, giving a total of 331 persons. Questionnaires were used to collect data. Descriptive statistics, frequency, percentage, means and standard deviations were then applied to analyse the data collected. T- test and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) were used to differentiate the significant differences between the results.

The findings of this study were as follows:

Most of the sample, as the secondary school teachers in Chiang Mai Province, performed their roles in school environmental management at a moderate level. The results of the comparison between the roles of both groups of teachers stated that there was not any significant difference in 3 dimensions - school environmental management, natural resource conservation, and pollution problem solution and prevention.

The independent variables that were found as the factors significantly affecting the roles of secondary school teachers were composed of teaching duration, and follow-up on environmental news and information.

The other factors relating to age, subjects, educational qualifications, experiences in environmental activities, expectation of return, and environmental knowledge were found not affecting the roles of those teachers significantly.

The results of this study concluded that teaching period and follow-up on environmental information partly shaped the secondary school teachers in school environmental management in Chiang Mai Province.